

**UCHWAŁA NR XXXIV/321/17
RADY MIEJSKIEJ W GRODKOWIE**

z dnia 20 grudnia 2017 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Grodków na 2018 rok

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.¹⁾) Rada Miejska w Grodkowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Grodków na 2018 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodkowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 r.

Przewodnicząca Rady

Jadwiga Demska

---

¹⁾Dz. U. z 2016 r. poz. 1893.

Załącznik do Uchwały Nr XXXIV/321/17
Rady Miejskiej w Grodkowie
z dnia 20 grudnia 2017 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2018 ROK.

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą. Jest chorobą niezawinioną i nie wynika to z dobrej czy złej woli człowieka. Nie jest ona efektem dokonanego wyboru. Jest grupa osób, które są bardziej narażone na uzależnienie od alkoholu, podobnie jak w przypadku podatności na inne choroby, np. cukrzyca czy choroby serca. Przeważnie pijąc alkohol nie mamy świadomości możliwych konsekwencji, a choroba dojrzewa podstępnie. Nikt przecież nie planuje, że się uzależni, że zostanie alkoholikiem.

Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, np.: przestępczość, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. W związku z tym, działania w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych powinny być przedmiotem szczególnej troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej. Celem tych działań podejmowanych zarówno przez administrację rządową, jak i samorządową jest zmniejszenie różnych problemów powodowanych przez alkohol, w całej populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka, czyli np. osób uzależnionych, dzieci wychowujących się w takich rodzinach. Działania podejmowane przez gminę na rzecz ograniczenia szkód powodowanych przez alkohol, powinny być skierowane do wszystkich mieszkańców – również tych niepijących.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorzady gmin art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opracowano zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020 oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Grodków. Przy opracowaniu niniejszego programu, uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Lokalna dostępność alkoholu.

Uchwała Nr XX/214/01 Rady Miejskiej w Grodkowie z dnia 26 września 2001 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i w miejscu sprzedaży na terenie Gminy Grodków, ustaliła limit w wysokości 110 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży /gastronomia/ – 30 punktów oraz do spożycia poza miejscem sprzedaży /detal/ - 80 punktów.

Poniższa tabela przedstawia liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych w przeliczeniu na mieszkańca naszej gminy. Stan na 31.10.2017 r.

Wyszczególnienie	Ogółem			do 4,5% oraz piwo			od 4,5% do 18% bez piwa			powyżej 18%		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Lata	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Punkty sprzedaży (detal, gastronomia)	66	64	67	65	63	66	55	52	55	54	55	57
Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży	293	305	285	298	310	285	352	370	347	358	356	335

W roku 2017 wydano 55 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w tym /stan na 31.10.2017 r./:

- do spożycia poza miejscem sprzedaży 53
- do spożycia w miejscu sprzedaży 2

W roku 2017 wydano 11 zezwoleń jednorazowych.

2. Szkody zdrowotne i społeczne związane z nadużywaniem alkoholu.

Choć alkohol jest trucizną i z punktu widzenia toksykologii każda ilość wypitego alkoholu jest ryzykowna, to jednak w większości przypadków spożywanie małych dawek alkoholu nie pociąga za sobą widocznych szkód zdrowotnych i w konsekwencji społecznych. Mimo to, nie powinni wcale pić alkoholu:

- młodzi ludzie (ze względu na ryzyko poważnych zaburzeń rozwojowych),
- kobiety w ciąży i matki karmiące (z powodu ryzyka uszkodzenia płodu i negatywnego wpływu na zdrowie dziecka),
- osoby chore, przyjmujące leki wchodzące w reakcje z alkoholem,
- wszyscy, którzy znajdują się w okolicznościach wykluczających picie (kierujący pojazdem, przebywający w pracy, itd.),
- osoby, którym szkodzi każda, nawet najmniejsza ilość alkoholu.

Co ósmy Polak nie pije alkoholu w ogóle. Kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo.¹⁾

Na podstawie informacji pochodzących z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, możliwe jest oszacowanie liczby osób na terenie gminy, uwikłanych osobiście lub poprzez członków rodziny w problem alkoholowy. Skalę problemów przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie		W Polsce – ok. 38,5 mln mieszkańców	W Gminie Grodków 19.110 mieszkańców
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok 770 tys.	ok. 382 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmażonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 764 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	Ok. 764 osób
Osoby pijące szkodliwie	5 – 7% populacji	2 – 2,5 mln	956 – 1 338
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	Razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	Okolo 1 019 osób: dorosłych i dzieci

Osoby, które żyją w najbliższym otoczeniu alkoholików, czyli dorośli członkowie i/lub partnerzy życiowi alkoholików oraz dzieci i młodzież, ponoszą różnego rodzaju straty, w tym zdrowotne wynikające z długotrwałego funkcjonowania w głębokim stresie oraz z psychicznych i somatycznych kosztów szkodliwego przystosowania się do życia z osobą uzależnioną od alkoholu.

W przypadku wielu osób dorosłych żyjących w najbliższym otoczeniu alkoholików:

„Życie w długotrwałym stresie emocjonalnym, pozostawia ślady, a nawet sieje spustoszenie. Efektem takiego życia może być nerwica lub izolowane objawy psychosomatyczne ze strony różnych układów (ból głowy, kłopoty mięśniowe, kłopoty żołądkowe, zaburzenia krążenia i niepokojące objawy ze strony serca), sytuacja taka tworzy okazję do sięgnięcia po środki uspokajające, nasenne, przeciwbólne. W tym też do sięgnięcia po alkohol. Wszystkie te środki mogą stać się substancją własnego uzależnienia.”²⁾

Znaczną część z grupy członków rodzin z problemem alkoholowym stanowią osoby dorosłe, które generują koszty w różnych obszarach ochrony zdrowia. Wynikają one ze szkód zdrowotnych, powstałych w związku z uszkadzającym wpływem funkcjonowania w najbliższym otoczeniu alkoholika. Warto

¹⁾ J. Fudała: "Czy moje picie jest bezpieczne", PARPAMEDIA, 2007.

²⁾ Wanda. Sztande, Poza kontrolą, W-wa 1992, s. 40.

zaznaczyć, że tylko część dorosłych żyjących w otoczeniu osób uzależnionych od alkoholu, jest gotowa korzystać ze wsparcia psychologicznego lub terapii.

Życie dziecka w rodzinie z problemem alkoholowym powoduje poważne straty emocjonalne i rozwojowe. Dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym „*Choroba rodziców staje się główną siłą nadającą kierunek ich życiu, które zaczyna się obracać wokół problemu alkoholowego ojca czy matki*”.³⁾

Warto podkreślić, że dysfunkcje powstałe w przypadku dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych mogą być przenoszone w dorosłe życie, jako tzw. syndrom DDA (Dorosłego Dziecka Alkoholika). Mamy więc do czynienia z sytuacją, w której wychowanie się w najbliższym otoczeniu osób uzależnionych od alkoholu oraz brak pomocy psychologicznej, czy terapeutycznej w dzieciństwie, mogą skutkować dysfunkcjami w sferze emocjonalnej i psychicznej w trakcie dorosłego życia.

Jedną z fundamentalnych spraw dla profilaktyki są normy i zasady w jakich wychowane są dzieci i młodzież. Według wyników badań młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej województwa opolskiego, przeprowadzonych w 2015 r.⁴⁾, wynika, że w wielu rodzinach istnieje przyzwolenie na picie napojów alkoholowych przez nieletnie dzieci lub też nie zostały wyraźnie postawione przez rodziców, granice w postaci zakazu picia alkoholu przez nieletnie dzieci. W tym przypadku jest wskazówka do tego, aby część działań profilaktycznych było skierowanych do rodziców.

W przypadku młodzieży, picie napojów alkoholowych rzadko przynosi szkody w postaci uzależnienia od alkoholu i/lub innych szkód zdrowotnych (poza urazami). Uzależnienie i inne szkody zdrowotne mogą wystąpić jako konsekwencje intensywnego picia napojów alkoholowych w dorosłym życiu. Konsekwencją picia napojów alkoholowych przez młodych ludzi mogą być szkody rozwojowe lub szkody doraźne, np. bójka, wypadek lub uszkodzenie ciała, zatrucie alkoholem, samouszkodzenie, kierowanie pojazdem będąc pod wpływem alkoholu, niechciane doświadczenia seksualne.

Intensywne palenie tytoniu powoduje w każdym wieku szkody zdrowotne, a im dłuższy okres palenia, tym ryzyko szkód i ich intensywność są większe, stąd też zjawisko palenia tytoniu przez młodzież jest poważnym problemem. Wyniki ESPAD przeprowadzone w zakresie palenia tytoniu wskazują, że około ¼ młodych ludzi na progu 18 lat, pali papierosy regularnie i w dużych ilościach, tzn. nałogowo lub na progu uzależnienia. Skutek takiego postępowania prawdopodobnie będzie taki, że przeniosą oni dotychczasowy nałogowy model używania tytoniu w dorosłe życie, ponosząc poważne straty zdrowotne i zapewne skracając swoje życie.

3. Działania Funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Grodkowie:

Poniższa tabela przedstawia dane ilustrujące problem alkoholu w przestępczości pospolitej, które pochodzą z Komisariatu Policji w Grodkowie, na przestrzeni kilku lat.

Rodzaj przestępstwa	2014	2015	2016
Liczba podejrzanych o przestępstwo z art. 178a § 1 KK(<i>prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego</i>)	48	37	38
Liczba podejrzanych o przestępstwo z art. 177 § 1 KK(<i>spowodowanie wypadku w komunikacji</i>)	6	7	9
W tym będących w stanie nietrzeźwości lub pod działaniem środków odurzających	2	2	0
Liczba podejrzanych o przestępstwo przeciwko mieniu (art. 278 § 1 KK , art. 279 § 1 KK i inne)	22	26	15
W tym będących w stanie nietrzeźwości lub pod działaniem środków odurzających	10	12	4

³⁾ Bryan E. Robinson, Pomoc psychologiczna dla dzieci alkoholików, W-wa 1998, s. 53.

⁴⁾ Wyniki badań, Sierosławski Janusz, Europejski program badań ankietowych w szkołach na temat używania alkoholu i narkotyków (ESPAD). Badania w województwie opolskim 2015. EAPAD, Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, badanie finansowane przez Samorząd Województwa Opolskiego

Liczba podejrzanych o przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu (art. 157 §1 KK i inne)	15	12	5
W tym będących w stanie nietrzeźwości lub pod działaniem środków odurzających	8	7	2
Liczba podejrzanych o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej (art. 197 § 1 KK i inne)	2	0	0
W tym będących w stanie nietrzeźwości lub pod działaniem środków odurzających	1	0	0
Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie	23	32	28
W tym będących w stanie nietrzeźwości lub pod działaniem środków odurzających	21	25	26
Liczba podejrzanych o przestępstwo z art. 207 § 1 KK (<i>znęcanie się</i>)	7	12	11
W tym będących w stanie nietrzeźwości lub pod działaniem środków odurzających	7	10	7

Powyższe dane wskazują, że w niektórych przypadkach, gdyby nie spożywanie alkoholu, to nie doszłoby do sytuacji potencjalnego naruszenia prawa.

4. Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodkowie:

Rodzaj udzielonego świadczenia	2014	2015	2016
Ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej	566	513	494
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej, objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny	72	66	72
Ogólna kwota środków finansowych, przeznaczonych na pomoc rodzinom korzystającym z pomocy materialnej	1 471.724,00 zł	1 417.099,00 zł	1 386.947,00 zł
Kwota środków finansowych, przeznaczonych na pomoc rodzinom, objętych pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny	195.841,00 zł	174.838,00 zł	213.676,00 zł

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodkowie działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie. Jest to zespół, w skład którego wchodzi osoby delegowane ze środowisk profesjonalnych, do koordynacji, analiz i rozwiązywania lokalnych problemów przemocy w rodzinie. Zespół tworzy wójt, burmistrz albo prezydent miasta, powołując do niego przedstawicieli: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych.

Do głównych celów i zadań Zespołu należą:

- 1) budowanie lokalnego systemu jakości opieki i wsparcia dla rodziny i dziecka zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 2) zsynchronizowanie i wypracowanie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych pracujących i zajmujących się problematyką przemocy.

Zespół Interdyscyplinarny ma możliwość tworzenia grup roboczych. W skład grupy roboczej wchodzi pracownik socjalny, dzielnicowy, jeżeli w rodzinie są dzieci w wieku szkolnym - pedagog szkolny, a także psycholog lub terapeuci pracujący z osobami doświadczającymi przemocy lub

stosującymi przemoc, jeśli zachodzi potrzeba – pracownik ochrony zdrowia, kurator sądowy, asystent rodziny lub inny specjalista. Przedstawiciele grupy roboczej spotykają się zarówno z osobami doznającymi przemocy jak i stosującymi przemoc i we współpracy z rodziną pracują nad zaplanowaniem i realizacją stosownej pomocy oraz jej monitoringiem.

Zadaniem grup roboczych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

5. Formy udzielanej pomocy w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym dla osób dotkniętych przemocą domową oraz problemem alkoholowym:

Ilość zanotowanych i załatwionych spraw – 76, w tym m.in.:

- 1) ilość spraw związanych z nadużywaniem alkoholu – 10,
- 2) ilość spraw związanych z przemocą – 3,
- 3) ilość wniosków o alimenty – 16,
- 4) ilość spraw związanych z eksmisją – 1,
- 5) ilość spraw o rozwód – 8,
- 6) ilość porad dot. problemów opiekuńczo-wychowawczych – 2,
- 7) ilość spraw związanych z udzieleniem informacji w sprawie złożenia wniosku o leczenie odwykowe, psychiatryczne bez zgody osoby wymagającej pomocy – 2,
- 8) ilość porad prawnych, motywacyjnych, socjalnych – 76.

6. Podmioty umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej.

Na terenie gminy Grodków istnieje wiele instytucji i organizacji, które realizują zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Wśród nich należy wymienić:

- 1) Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej, w strukturze którego działa Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 3) Centrum Psychologii Zdrowia DORMED – oddział w Grodkowie ,
- 4) Punkt Konsultacyjno – Informacyjny dla osób dotkniętych przemocą domową oraz problemem alkoholowym,
- 5) Stowarzyszenie Abstynenckie "NOWE ŻYCIE", przy którym działa grupa samopomocowa "AA",
- 6) Placówki wsparcia dziennego – świetlice, zlokalizowane przy publicznych szkołach podstawowych w Grodkowie przy PSP nr 3, w Jędrzejowie, Kopicach, Kolnicy i Gnojnej,
- 7) Komisariat Policji,
- 8) Straż Miejską,
- 9) Placówki oświatowe i kulturalne,
- 10) Organizacje pozarządowe.

Kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym ustawodawca powierzył gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do ustawowych zadań gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych należy:

- 1) inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,

- 3) opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności z uchwałami rady gminy, dotyczących limitu oraz lokalizacji punktów sprzedaży, w których sprzedawane są napoje alkoholowe,
- 4) kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych,
- 5) uczestniczenie w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz realizacja procedury „Niebieskiej Karty”.

W roku 2017 do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wpłynęło 71 wniosków, dotyczących objęcia leczeniem odwykowym /stan na 31.10.2017 r./ Wysłano 241 wezwań na posiedzenie gminnej komisji. Komisja przeprowadziła rozmowy z 61 osobami w sprawie leczenia odwykowego. Ponadto komisja skierowała akta 16 osób na drogę postępowania sądowego, celem zastosowania obowiązku leczenia odwykowego. Komisja pozytywnie zaopiniowała 25 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

7. Cel główny Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Celem głównym jest ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych skutków, wynikających przede wszystkim z nadużywania alkoholu oraz występowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz z podejmowanych innych ryzykownych zachowań przez dzieci i młodzież, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Grodków oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

8. Cele szczegółowe Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Cel strategiczny wynika z przyjętych celów szczegółowych. Dla ich określenia wykorzystano w niniejszym programie zapisy Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, przyjętego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r.

W związku z powyższym Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma następujące cele szczegółowe:

- 1) ***Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z nadużywaniem napojów alkoholowych, paleniem wyrobów tytoniowych oraz przemocy w rodzinie, poprzez:***
  - a) prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu oraz palenia wyrobów tytoniowych,
  - b) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, szczególności z problemem alkoholowym.
- 2) ***Szkolenie kadr, poprzez:***
  - a) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
  - b) podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
- 3) ***Skuteczne egzekwowanie przepisów prawa, poprzez:***
  - działania służb oraz innych podmiotów i osób mających na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu, poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych, kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 4) ***Zadania profilaktyczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie, skierowane do dzieci, młodzieży i dorosłych, realizowane poprzez:***
  - a) prowadzenie i upowszechnianie programów profilaktycznych w zakresie profilaktyki uniwersalnej, które biorąc pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierają prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży,

- 2) upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców, sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży,
- 3) wzmacnianie oferty pomocy psychologicznej, opiekuńczej dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
- 4) prowadzenie i upowszechnianie programów profilaktycznych w zakresie problemów alkoholowych wśród dorosłych.
- 5) **Redukcja szkód, rehabilitacja zdrowotne, społeczna i zawodowa, poprzez:**
  - a) wspieranie działalności środowisk abstynenckich,
  - b) zwiększenie dostępności i podniesienia jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz doświadczającym przemocy w rodzinie,
  - c) podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Powyższe cele, które określa Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020, będą wykonywane poprzez realizację zadań, wskazanych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

9. Szczegółowe zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- 1) Wspieranie osób uzależnionych, po ukończonych programach terapii podstawowej i pogłębionej.
- 2) Wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i sytuacji kryzysowych w domu pomocy społecznej.
- 3) Edukacja osób z problemem alkoholowym w ramach uzyskiwania specjalistycznej pomocy.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- 1) Zwiększenie dostępności do pomocy psychospołecznej i prawnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, a w szczególności dla osób doświadczających i stosujących przemoc poprzez prowadzenie poradnictwa w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym.
- 2) Podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przedstawicieli instytucji, działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez organizowanie szkoleń, konferencji.
- 3) Finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w Punktach Konsultacyjno-Informacyjnych, w placówkach wsparcia dziennego - świetlicach oraz prowadzących zajęcia profilaktyczne z młodzieżą.
- 4) Wspieranie działań interwencyjnych i edukacyjnych, skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 5) Współpraca z Poradnią Odwykową „DORMED” w Grodkowie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Policją, sądem, kuratorami, szkołami, organizacjami pozarządowymi w sprawach uzależnienia oraz przemocy w rodzinie.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Prowadzenie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
- 2) Tworzenie i finansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego – świetlic dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
- 3) Finansowanie programów, szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą, rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców oraz wychowawców, pedagogów i psychologów.
- 3) Finansowanie posiłków i innych form dożywiania dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
- 4) Dofinansowanie do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży.
- 5) Finansowanie zatrudnienia pracowników prowadzących zajęcia sportowe w ramach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.
- 6) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
- 7) Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu oraz palenia wyrobów tytoniowych, przez zakup i dystrybucję wśród różnych adresatów materiałów edukacyjnych: broszur, plakatów, czasopism, ulotek i innych przedmiotów o charakterze profilaktycznym.
- 8) Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.
- 9) Wspieranie inicjatyw podejmowanych w zakresie promocji zdrowego trybu życia i organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży i dorosłych.
- 10) Doposażenie miejsc do prowadzenia zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.
- 11) Organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży oraz dorosłych propagująca ideę trzeźwego oraz zdrowego stylu życia, poprzez imprezy o charakterze edukacyjnym, artystycznym, sportowym, rekreacyjnym, np. festyny, konkursy, wycieczki i inne.
- 12) Organizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych (dotacja).
- 13) Organizowanie i promowanie wśród dzieci i młodzieży spędzania czasu wolnego bez używek (dotacja).
- 14) Wspieranie działań edukacyjnych, rozwijających zainteresowania i pasje wśród dzieci i młodzieży (dotacja).

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1) Współpraca z Poradnią Odwykową „DORMED”, grupami samopomocowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie działań wspierających profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2) Wsparcie organizacji i instytucji podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, profilaktyki zdrowotnej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) Propagowanie idei trzeźwości wśród osób potrzebujących wsparcia poprzez nieodpłatne udostępnienie lokalu na organizowanie spotkań.

Zadanie 5.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych, zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 2) Podjęcie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku leczenia odwykowego wobec osób, w przypadkach przewidzianych ustawą, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz innych działań Gminnej Komisji.

10. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za każdy udział w posiedzeniu komisji i kontrolach placówek sprzedaży napojów alkoholowych w wysokości 7-krotnej diety przysługującej pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju obowiązującej 2018 roku. Wynagrodzenie za udział w pracach Komisji jest wypłacane na podstawie imiennej listy obecności.

11. Finansowanie programu.

Środki na realizację niniejszego Programu pochodzą z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.